

izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7—
za inozemstvo Din 20—,
Posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo

Celje

Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Oglaš po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

Izjave Svetozarja Pribičevića o nekaterih aktualnih političnih vprašanjih.

Včeraj je podal Svetozar Pribičević v Zagrebu časnikiarjem sledečo izjavo o tekočih političnih vprašanjih:

»Javnost se interesira za to, kako je sestavljena delegacija naše države za bodoče zasedanje Društva narodov v Ženevi. Kakor se vidi, bodo vsi trije delegatje Srbijanci, glavni tajnik Srbijanec, načelnik novinskega oddelka Srbijanec. Namestnika sta po jeden Hrvat in Slovenec, prečanskega Srba pa ni nobenega.

Tudi ta primer jasno kaže sistem, po katerem se vlada in dela v Beogradu. Proti temu sistemu se mi borimo in zahtevamo enakost ter ravnopravnost. Seveda, gosp. Marinković bo rekel, da prečanski Srbi, Hrvati in Slovenci nimajo tradicije za diplomacijo. Toda po tej njegovi logiki bi Češka in Poljska sploh ne imeli diplomacije ter bi si morale izposojati od g. Marinkovića slovite srbijanske diplomate, tiste, ki nam sedaj polagoma zgubljajo to, kar smo si tekom vojske tako težko pridobili.

Nato je Pribičević polemiziral proti izjavam raznih radikalnih in demokratskih politikov v beograjskih listih in je nadaljeval:

»Četudi smo v naši kmetko-demokratski koaliciji včasih različnega mnenja, vendar to ne more škodovati našemu skupnemu nastopu. Ob tej priliki moram našo javnost spomniti, kako je bila ustvarjena hrvatsko-srbska koalicija na Hrvatskem l. 1904. V tej koaliciji (ki je obvladovala politično življenje na Hrvatskem do preobrata, op. ur.) so bile spočetka stranka prava, hrvatska napredna stranka, srbska samostalna stranka, socijalistična stranka in razni izvenstrankarski elementi. Tu so se tedaj družili samostojni in danes radikalni Srbi s stranko prava, ki po svojem programu iz leta 1894 sploh ni priznavala Srbov (na Hrvatskem). Ali vseeno so se te stranke združile in so nastopile složno, da vržejo Khuenov režim, ki se je med narodom toliko osovražil.

In začela je takrat gigantska borba (proti Khuenu). Tekom te borbe, ki je trajala dve leti, so se uglasila prejšnja nasprotstva, izenačila naziranja, nivelirale razlike in se je ustvaril pozitiven program, na podlagi ka-

terega je potem prevzela hrvatsko-srbska koalicija vladu v deželi. Samostalni in radikalni Srbi niso tedaj niti vprašali niti filozofirali o tem, kaj bodo delali v koaliciji s pravaši, ki niso hoteli niti priznati hrvatskih Srbov. Sloga je bila po dveh letih tako popolna, da je hrvatsko-srbska koalicija, da si je bila po imenu strankarski blok, po svojem programu in skupnem političnem naziranju predstavljala koenečno jedno stranko. (Iz te koalicije so sicer pobegnili l. 1907 srbski radikali, ko so čuli, da pričinja madžarski ministrski predsednik Wekerle z zasledovanjem koalicije.) V današnji naši koaliciji imamo mnogo, mnogo manj razlik kot jih je bilo spočetka v hrvatsko-srbski koaliciji. Mi se pred vsem zavedamo, da moramo zrušiti današnji režim, ki upropašča narod in državo. Isto nalogo je imela najprej tudi hrvatsko-srbska koalicija. Sedanja naša organizacija si bode zgradila svoj aktualni in idealni program, tudi državnoopravni, tedaj ko bodo to potrebno in ne tedaj ko bodo to od nas zahtevali posamezni radikalni ali demokratski politiki. (Ti pišejo v beograjskih listih, da je zadnji čas, da si KDK, torej koalicija dveh strank z že zgrajeno politično ideologijo ustvari nov program. Op. ur.)

Obenem moram narod opozoriti na to, kako skušajo naše režimske stranke vsak politični pokret, ki je naperjen proti njim, predstaviti kot protidržavni pokret. Oni hočejo pri nas uvesti isti sistem kakor je bil nekaj v benečanski republiki, kjer so bili patrijotje samo beriči in vohuni ter vsi oni, ki so se redili pri državnih jaslilih.

Osobito se trudijo režimovci, da bi naslikali moje politično delovanje Srbom kot neko protidržavno in protisrbsko akcijo. Meni zadostuje, da baš Srbom pokažem, kako so se srbijanske stranke postavile pod vodstvo dr. Korošca in trobijo z njim v isti rog. Meni se še nazadnje vendar ne bode treba braniti očitka, da želi dr. Korošec Srbom več dobrega ko jaz, ki sem sam Srb.

Kakor vidim iz beograjskih listov, se rezultat današnjega našega posvetovanja (včeraj je imelo v Zagrebu sejo vodstvo KDK, op. ur.) pričakuje z velikim interesom. Mi se bomo tudi v resnici razgovarjali najprej o taktičnih vprašanjih, potem o vprašanju državne ureditve v zvezi s sklepi z dne 1. avgusta. Ali tu se ne bodo mogle

utešiti beograjske radovednosti. V Beogradu morajo vedeti, da tako dolgo, dokler imamo to vladu in skupščino, ne bode ničesar, ne stikov ne razgovorov. Tozadevno se strinja cela koalicija. Brez izpolnitve teh glavnih predpogojev naj v Beogradu ne pričakuje nobenih konkretnih predlogov. Ako jih pa pričakujejo, potem nimajo niti pojma o razpoloženju v teh krajih (ki je Beogradu mnogo bolj sovražno kakor si to more predstavljati).

Na to se je baval Svetozar Pribičević z nastavljanjem in nočnimi poto-vanji agentov provokaterjev po Hrvatskem in pa z beograjskimi čenčarijami o pogajanjih med radikalnimi starini, samostojnimi demokrati ter Nastasom Petrovićem, ki bi bila docel nesmiselna.

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru.

Mariborsko slovensko obrtno društvo priredi, kakor običajno zadnja leta tudi letos svojo vajeniško in pomočniško razstavo. Dasi kot razstavljalci udeleženi samo uslužbenci mariborskih obrtnih organizacij, se vendar te razstave ne morejo primerjati s sličnimi lokalnimi prireditvami drugih krajev. To že z ozirom na obseg, ker je v Mariboru koncentriranih 18 obrtnih združenj, katere že po številu svojih pripadnikov lahko pokažejo javnosti čisto drugo razstavo nego katerikoli drugi kraj v oblasti. Seveda le pod pogojem, če te organizacije delujejo solidarno. Popolne solidarnosti žalibog tudi pri letošnji prireditvi še ni, vendar pa je prijetno opaziti letos že precej živahnejše sodelovanje obrtnih združenj, kakor prejšnja leta. Prireditelj vodi Slovensko obrtno društvo, katero je setavilo v to svrhu razstavnih odbor iz zastopnikov sodelujočih združenj organizacij. Vsaki združenji se prepusti aranžma, v kolikor se tiče v združenji včlanjenih vajencev in pomočnikov, ter se ji v to svrhu dodeli primeren razstaveni prostor, na katerem bo zadruga razvrstila razstavne predmete po lastnem okusu. Na ta način bo uprizorjena nekaka tekma obrtnih združenj. Katera zadruga bo zmagala, bomo videli. Katere so zgubile, se deloma lahko že danes presodi. Predvsem namreč one, ki so se na razstavi desinteresirale. Hvala Bogu je teh razmeroma malo.

Kako resno vzamejo zadruge to de-

lo, je videti že iz števila prijav. Tezenska zadruga je sama prijavila 74 vajencev in pomočnikov. Kovinarska zadruga istotako nad 70. Če sodimo po teh številkah, je verjetno, da bo število razstavnih predmetov presegalo 400, ako ne bo že razstavljalcev toliko.

Razstava se priredi v veliki dvorani unionske pivovarne (poprej Götz). Otvoritev, pri kateri so poleg zastopnikov oblasti in uradov vabljeni tudi obrtna društva iz mariborske oblasti, je določena na 2. septembra ob 10. uri, zaključni pa se razstava 9. septembra popoldne ob 15. uri. Razstavnim predmeti se bodo vsi ocenili in sicer že pred otvoritvijo razstave. Ocenjevalno komisijo sestavi vsaka obrtna zadruga za svoje vajence, toda le iz takih obrtnikov in pomočnikov, kojih delavnice na razstavi niso udeležene. Ob zaključku se bodo razdelile pomočnikom diplome, vajencem denarne nagrade. Vstopnina za razstavo je določena na 5 Din za osebo. Za vajence, ki imajo legitimacijo od svoje pristojne zadruge, vidirano po Slovenskem obrtnem društvu mariborskem, so sklenjene olajšave. Enako tudi za šole pod vodstvom učiteljev.

Na predvečer razstave 1. septembra priredi Slovensko obrtno društvo na verandi unionske pivovarne koncert s sodelovanjem pevskega društva in priznane prvovrstne godbe »Drava«. — Uprizori se tudi mala igra, pri kateri sodelujejo samo obrtniški nameščenci. Čisti prebitek koncerta se bo porabil za kritje razstavnih stroškov.

Ker bo ta vajeniška in pomočniška razstava gotovo ena največjih in najlepših od vseh dosedaj prirejenih razstav te vrste, je naravno, da se za prireditve zanimajo tudi oblastva; posebno pa je pokazal svoj interes na prireditvi poleg zbornice za trgovino, obrt in industrijo ter mestne občine mariborske tudi oblastni odbor mariborski. Priporočamo vsem obrtnikom, kakor tudi obrtniškem naraščaju, katerim je možno za en dan posetiti Maribor, da te prilike ne prezrejo in si razstavo ogledajo, ker bo vsak mogoč iz razstave odnosno iz razstavljenih predmetov marsikaj koristnega črpati. Priporočamo pa tudi ostalemu prebivalstvu oblasti, da posetijo razstavo in se prepričajo o napredku naraščaja, a tudi o napredovanju domače obrti.

Boris Rihteršič:

Zelen hudič.

Hudič . . . zelen hudič . . . ? Kdo še veruje v eksistenco hudiča? Jaz nisem verjel — sedaj verujem.

V Splitu sem ga videl. V Splitu, tem večernem mravljišču. Črez dan srečaš tako malo ljudi na ulicah, da skoraj misliš, da mesto izumira, a zvečer tedaj se napolnijo vse ulice z mladim svetom, ki hiti na promenado ob obali. Ob pol osmih zvečer se napolni obala z ljudmi, da sam ne veš, kdaj in odkod prihajajo. Vojaška godba igra v eni izmed treh kavarn, pari in skupine se izprehajajo, ne, gnetejo do enajste ure. Ob enajstih se obala zopet izprazni, da ne veš kdaj in kam odidejo vsi ljudje. Ob pol dvanajstih ni skoraj več videti človeka, le zaspani natakariji še zehajo in se naslanjajo ob podboje kavnariških vrat.

Čim sem prišel v Split, me je znanec Stevo opozoril na to posebnost dalmatinske prestolice. Po večerji me je prišel iskat in šla sva skozi ozke ulice Stare Dioklecijanove palače proti pristanišču.

Ne vem, kako sva prišla na pogovor o hudiču. To je eden izmed tistih domislekov, ki pridejo človeku mimogrede, včasih, ko nima ničesar več povedati. Stevo je začel govoriti o njem. Pravil mi je, da je imel v ljudski šoli součence, ki se je bahal, da je že veidel hudiča.

»Povpraševali smo ga, kakšen je bil ta hudič in vedno nam je trdil, da je bil zelene barve. Norčevali smo se iz njega, smejali se mu, nihče mu ni mogel prav verjeti, a v srcu si je vendar skrivaj vsakdo mislil: »Morda je pa le res.« Jaz mu nikdar nisem prav verjel, sedaj pa vem, da je imel fant glede barve prav.

Smejal sem se mu:

»Kaj fantaziraš? Smešno. Zelen hudič!

Pa mi je rekel:

»Pokazal ti ga bom!«

Poznal sem Stevana še iz Ljubljane, kjer je študiral medicino. Bil je vedno miren in resen. Naravnost čudil sem se, da govori take stvari.

Rekel sem mu:

»Kaj ti je danes?«

»Nič . . .«

»Res ne?«

»Nič . . .«

Meni se pa zdi, da je nekaj. Zdi se mi, da je ta hudič temu kriv. Oziroma hudičica ali hudička, ali kako bi rekel. Fant, ti si zaljubljen! Ali je to res?

Povesil je glavo — uganil sem.

»Videl boš zelenega hudiča . . . še nocoj ga boš videl . . .«

Ko sva brez besed hodila po obali — morda pol ure — se je nenadoma ustavil in mi rekel:

»Poglej ga!«

Prav radoveden sem bil, kaj bom videl.

Pred sabo sem čul simpatičen glas, ki je napol glasno popeval neko italijansko melodijo. Srednja, a lepa postava. Grški klobuček in črni lasje, ki so kukali izpod njega — nič drugega nisem videl. Obledela je bila v obleko iz težke zelene svile. Bila je očitno sama. Pospešila sva korake, kolikor je bilo v gneči mogoče in prišla toliko naprej, da sem jo videl od strani. Krasen grški profil, čelo in nos v isti črti. Dražestni obrazek in ustnice sicer malo »poslikane« — a na to človek danes ne sme več gledati.

»Ali je tujka?«

»Ne. Cipal od »porta« je, kakor bi rekli pri nas. Njena mati je Grkinja, a oče domačin. Renata ji je ime.«

»Slabega okusa, kot vidim nimaš«, sem mu rekel. »Veš kaj! Predstavi me!«

»Zakaj pa ne? Pri nas gre vse »po domače«.

Stopila sva k njej. On jo je kot star znanec pozdravil in ji povedal moje ime. Takoj smo bili v živahnem razgovoru. Kar čudil sem se. Govorila je kot da bi me že davno poznala.

Stevo ji je pripovedoval o izletu, ki so ga nameravali prirediti v nedeljo, o svojih znancih in splitskih novicah. Nekaj časa ga je mirno poslu-

* Cipal je vrsta rib, ki so znane po svoji prebrisanosti. — Od porta = iz pristanišča. Toraj — domačinka.

šala, potem ga je pogledala postrani in mu rekla pikro:

»Kako si dolgočasen. Ali kaj bolj zabavnega ne znaš povedati?«

Umolknil je in jo začuden pogledal. Kot da ni opazila njegovega pogleda se je obrnila k meni in mi rekla:

»Boste pa vi kaj povedali.«

Bil sem presenečen. To je bilo pa res precej »po domače«.

Nisem vedel, kaj naj ji povem, da ji ne bo predolgočasno.

Opazila je moje začudenje in mi rekla smeje:

»Kar je v Ljubljani, je postal cel filister. Čisto je pozabil, da je z juga. Ali ste vi tudi tak filister?«

Počasi sem se zopet znašel in ji odgovoril:

»Ne vem. Pravijo, da smo Slovenci precej hladni, ker je pri nas mrz. Če pa pride človek prvič na morje, pa le pride nekaj solnce vanj . . .«

»Vi ste prvič na morju? Kako se vam dopade?«

Sedaj sem imel dovolj snovi za razgovor.

Stevo je videl, da ne pride več do besede. Rekel je, da ga nekdo čaka v kavarni. Niti posloviti se nisem mogel, kar izginil je v množici.

Kmalu sva predelala vse kraje, kjer sem že bil. Bal sem se znova, da se mi bo ustavilo, a prišla mi je, hvala Bogu, sama na pomoč z vprašanjem, če sem si že ogledal Split.

(Dalje prih.)

Domače vesti.

d Komemoracija za Stjepanom Radićem. V sredo zvečer so se zbrali celjski in okoliški pristaši KDK v prav lepem številu v »Celjskem domu«, da počaste spomin tako tragično umrlega prvega predsednika KDK Stjepana Radića. Prvi je spregovoril g. dr. Jurjo Hrašovec, slaveč zasluge pokojnika za hrvaški narod in za vso širšo našo domovino. Naše nade, da bode po zločinskem strelu v Narodni skupščini ozdravel, se niso izpolnile. Usoda ga je vzela s čela naših vrst. Veličasten njegov pogreb je dokazal, da ga je narod istotako ljubil kakor on njega. Tlačene in zapostavljene hrvatske kmete je organiziral v veliko stranko, ki bode danes ali jutri poklicana, da vodi usodo naše države in da ustvarja tudi sebi lepšo bodočnost. Kot navdušen Hrvat je ob prevratu delal za ujedinjenje Jugoslovancev na ozemlju bivše monarhije s kraljevinama Srbijo in Črno goro, seveda na podlagi enakosti in popolne ravnopravnosti. Obžalujemo, da smo ga premalo in neprepozno spoznali. Kakor pa smo z njim zgubili moža velikega znanja, dela in inicijative, tako pa vseeno pričakujemo, da bodo nasledniki nadaljevali njegovo borbo za bratstvo, enakost in človečanstvo, gesla celega prosvitljenega človeštva. Ne klonimo duhom, če tudi živimo v težkem času preganjanja in zapostavljenosti, ohranimo si z Radićem vred trdno vero, da doba, ko se izpolni njegovi in naši ideali, ni več daleč. V znamenju globoke in odkritosrčne boli nad njegovo izgubo si odredimo dvestominutni premor. Govornik je zaključil s slavaklci Stjepanu Radiću, katerim so se pridružili vsi stoje. Drugi govornik, g. dr. Anton Novačan je opisal politične in družabne razmere na Hrvaškem za časa Radićevih dijaških let in nam je predložil vzroke, ki so gnali Stjepana Radića najprej k prvemu dijaškemu političnim nastopom in kasneje po študiju v inozemstvu k sistematičnemu organizacijskemu delu med hrvaškim kmečkim ljudstvom. Stališče Stjepana Radića ob zgodovinskem trenutku ustvarjanja naše države je bilo, da ni nikogar med nami, ki bi bil proti ujedinjenju. Vprašanje pa je, kako je treba to ujedinjenje praktično izvesti, da ostane vsak pri svojih pravicah in da je vsak zadovoljen. Posledica tega stališča je bil velik boj z Beogradom, tekem katerega treba pri Radiću strogo ločiti cilj in taktiko stranke (republikanstvo). Hotel je zgraditi veliko, celo državo obsegajočo stranko s trdnimi temelji v narodu — ali tega ideala vsled zločina v Narodni skupščini ni dosegel. Govornik je nadalje opisoval Radićevo naklonjenost do Slovencev in je končno izrekel željo, naj bi ogromna sedanja napetost med bratskimi jugoslov. narodi ne rodila usodnih posledic. — Bila je to majhna, a dostojna proslava Radićevega spomina v našem mestu.

d Zlet celjske sokolske župe v Šoštanju se vrši pojutrišnjem, v nedeljo 2. septembra. Dolžnost je vseh naprednih Celjancev, da se tega zleta udeležijo. Tudi odhod z opoldanskim vlakom ob četrtna 2. uro zadostuje, če se kdo ne želi peljati zjutraj. Vožnja polovična! Zbirališče vseh oddelkov celjskega »Sokola« je ob pol 7. uri zjutraj na dvorišču mestne osnovne šole in od tam skupni odhod z prapori in godbo na kolodvor, kjer bodo rezervirani in za posamezne oddelke določeni vagoni. Člani, kateri nimajo lastnega kroja in si ga ne morejo izposoditi, naj si nabavijo napisni trak celjske župe, ki se dobi pri trdkih Pšeničnik. Člani, ki imajo lastni kroj in mogoče radi tehtnega vzroka ne morejo pri zletu sodelovati, se naprošajo, da kroj posodijo drugemu, da bode udeležba iz Celja čim številnejša. Legitimacije za netelovadce in nekrojaše izdaja brat Grobelnik.

d Kmetski praznik na Bledu dne 8. septembra 1928. Kmetski praznik, ki bi se imel vršiti 15. avgusta na Krškem polju in kateri se je moral vsled smrti velikega voditelja in učitelja hrvaškega naroda Stjepana Radića preložiti, se vrši dne 8. septembra t. l. na Bledu. Kmetski praznik priredi celokupna Kmetsko - demokratska koalicija in bodo tudi na zborovanju govorili njeni voditelji in predstavniki.

Govoril bo predsednik HSS in KDK dr. Maček, predsednik SDS in KDK Svetozar Pribičević, voditelj Slovenske kmetijske stranke in član vodstva KDK Ivan Pucelj ter drugi odlični predstavniki kmetijske demokracije. Dnevni red kmetskega praznika na Bledu bo zelo obsežen in pester. Kmetijske podružnice Gorenjske ter najvažnejše sirsarske zadruge bodo razstavile priznani najboljši bohinijski sir in priredile veliko konjsko dirko. — Program kmetskega praznika: I. Ob 9. uri dopoln. maša na Bledu. II. Ob 12. uri zbiranje narodnih noš, konjenikov in raznih skupin iz kmetskega življenja na okrašenih vozovih pred Blejskim domom. III. Ob 1. uri odhod povorke z godbo na čelu na prireditveni prostor v Zako. IV. Ob 2. uri pop. manifestacijsko zborovanje kmetskega ljudstva. V. Ob 4. uri pop. velika konjska dirka. Združene kmetijske podružnice prirede po dirki veliko ljudsko veselico, na kateri bo sodelovalo več godb. Zveza društev kmetskih fantov in deklet pa priredi velik srečolov z mnogimi krasnimi dobitki. Sirsarske zadruge bodo prodajale cel dan v svojih paviljonih razstavljeni bohinijski sir tudi na drobno.

d Sestanek. V torek, dne 4. septembra ob 4. uri popoldne se snidejo na vrtu Celjskega doma upokojeni tovariši-učitelji iz Celja in bližnje okolice, kakor je bilo domenjeno na prvem sestanku dne 4. avgusta. Dobrodošli tudi oddaljenejši tovariši. Ker še ne bode tokrat osebnih obvestil, je upoštevati to obvestilo.

d Veselica v mestnem parku, ki jo priredi tuk. Olepševalno društvo to nedeljo (2. sept.) ima med mnogimi zanimivimi programnimi točkami tudi kino-predstave na prostem. Od 9. ure dalje bo snimal zelo šaljive filme — nekateri bodo tudi iz Celja — lastnik tuk. drogerije »Sanitas«, gosp. Kramar. Umetni ogenj, katerega bo proizvajal, kot že omenjeno, gosp. Bovha, bo pa tečno 1 uro poprej, t. j. med 8. in 9. uro. Za slučaj dežja se preloži ta velika ljudska veselica na Marijin praznik — soboto, dne 8. septembra.

d Podporno društvo za revne otroke v Gaberju je sprejelo od Južnoštajerske hranilnice v Celju kot darilo znesek po 250 Din. za katerega se v imenu dece najsrčneje zahvaljuje in priporoča za naklonjenost odbor.

d Podružnica kmetijske družbe za Slovenijo v Celju vabi svoje člane, da si ogledajo jubilejno kmetijsko razstavo v Ljubljani, ki se vrši od 1. do 10. septembra na ljubljanskem velesejmu. Udje kmetijske družbe dobe legitimacije za vstop na razstavo za polovično ceno 15 Din. s katero imajo tudi pravico do polovične vožnje po železnici v Ljubljano in nazaj. Člani celjske podružnice dobe legitimacije pri podružničnem blagajniku g. Gaberšku v okoliškem občinskem uradu na Bregu.

Dijaški koledar 1928-29, bogato opremljen, lepe vsebine, razpisuje veliko nagradno tekmo v stvarni vrednosti čez 50.000 Din.

d Za »narodno romanje« k sv. Jožefu nad Celjem dne 2. septembra je dovoljen 50% popust na železnicih. Zakaj se potemtakem tudi ni ustreglo prošnji Hmelj. društva v Žalcu za toliko let običajni železniški popust hmeljskim obiralcem?

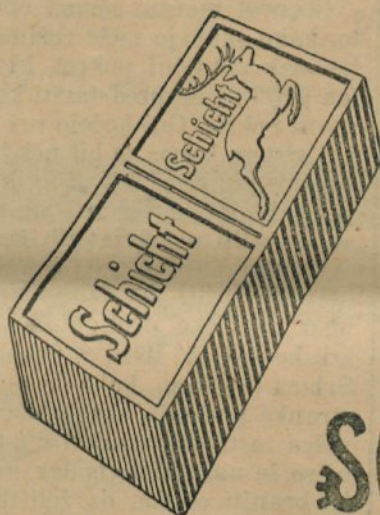
d Ministrski predsednik dr. Korošec se je mudil v sredo, 29. t. m. v Mariboru v spremstvu beograjskega katoliškega župnika dr. Wagnerja. Na velikem županstvu si je dal predstaviti vodilne uradnike, v deškem semenišču, kjer je vedno stanoval, pa svoje somišljenike z raznimi prošnjami. Pravijo, da ostane dr. Korošec več dni v Sloveniji.

d Naše državljanstvo sta dobila Iv. Vrč, posetnik v Celjski okolici in Herman Lojbnekar, urarski pomočnik v Celju.

d Svinjski sejm v Celju. Na zadnji svinjski sejm dne 29. avgusta je bilo pripeljanih 98 komadov. Cene za komad: 7—8 tednov 150 Din. 9—10 tednov 250 Din. 3—4 mesece 300—400 dinarjev, 5—6 mesecev 500—600 Din. 7—8 mesecev 700—800 Din. 10—12 mesecev 900—1000 Din. Kupčija jeauer, posestnica iz šmarske okolice

Lepa Dubrovčanka

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno bleščalo
od snage. Ona
radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

bila slaba, cene so vsled grozečega pomanjkanja krmil padle.

d Hmeljarji, pozor! Iz Polzele nam pišejo: Letos smo pridelali tako krasen gladko zelen hmelj kakor že dolgo ne. Sedaj pa ne smemo tega blaga po ceni zavreči! Dasiravno je bil v Žalcu doslej celo hmelj iz l. 1927 mnogo dražji, prodajajo sedaj mnogi naši ljudje raznim prekupcem in mešetarjem, ki pritiskajo cene, kolikor in kakor morejo, letošnji hmelj celo pod 30 Din. Tega ne smemo delati! Prosili bi Hmeljarsko društvo, da bi dnevno razpošiljalo domače, žatečke in norimberške cene, da se vemo vsaj malo ravnati!

d Neprestane kolesne tatvine. Lesni trgovec Fr. Čater je imel v torek opraviti pri Ljudski posojilnici in je pustil svoje kolo zunaj. Posestnik Jevnišek iz Lokovine je slučajno videl, kako je kolo zasedel nek mlajši moški in se odpeljal z njim po cesti proti Gaberju. Mnogi svetujejo, da bi upeljale vidne kontrolne številke tudi za kolesa, ker bi se s tem tatvine znatno otežile.

d Z vlakom sta padla. Z osebnega vlaka, ki vozi malo pred pol 12. uro v Ljubljano, sta padla pri Pečovniku nek moški in neka ženska ter sta dobila silne notranje in zunanje poškodbe. Ker ležita v bolnišnici še vedno v nezavesti, ni bilo mogoče doslej zvedeti, kdo sta.

c V celjski javni bolnici so umrli: 29. avgusta Elza Vrhnjak, 5-letna hčerka delavca iz Celja; 30. avgusta Marija Andrinek, 52-letna žena trgovnega delavca iz Levca. 4-letna kmečka deklica Alojzija Čukelj od Sv. Štefana (griza) in 64-letna Ana Pe-

(griza); 31. avgusta Marija Volovšek, 31-letna kmetica od Sv. Štefana (griza).

d Mestno elektrarno opozarjamo, da bi bilo primerno osnažiti vse cestne svetiljke.

d Zgube in najdbe. Prijavljena je na policiji zguba srebrne broše, vredna 150 Din. Najden je v mestnem vrtu fotografski okulator.

d Iz Št. Jurja ob J. ž. Šentjurski dijaki so uprizorili v soboto zvečer in v nedeljo popoldne v šolski telovadnici veseloigro »Matijček se ženi«. Ni moj namen hvaliti in ocenjevati idealne smeri šentjurske mladine. Mi se veselimo z vami, ki znate na tako lep način izrabljati svoj prosti čas. Le tako naprej in prepričani smo, da boste vzporedno z drugimi kulturnimi delavci pripravili našemu lepemu trgu še marsikako zabavno urico.

d Iz Št. Jurja ob J. ž. Šentjurski nikakor ne moremo pozabiti kvarteta (Gorišek, Saveli, Rongador, Brišnik), ki nam je v minulemu letu kratkočasil večere. Kjer so se oglasili, povsod so jih bili veseli. Mnogokrat se jim je pri-

Šolarji

najboljše in najcenejše

torbice

kupimo letos samo pri

R. Stermecki,
Celje.

LJUBLJANSKI VELESEJM

od 1. do 10. septembra

Kmetijska razstava

Kmetijski pridelki, stroji!

Posebnost: V nedeljo 9. septembra

Razstava plemenske goveje živine
(Vse pasme Slovenije, 150 glav).

Tekma slovenskih harmonikarjev

Nastopi preko 60 harmonikarjev.

Lepe nagrade. Sijajno zabavišče.

Polovična vožnja.

družilo še več fantov s kraja in mnogokrat se je razvilo pravo rajejanje po trgu. Kvarteta zdaj ni več, ker se je razšel, pač pa se še fantje spravijo skupaj in pomače zapojejo. Tudi se jim mnogokrat pridruži g. Gregorevčič s kmetijske šole, ki s svojim mojstrskim igranjem na gosli spravi v najboljše razpoloženje vsakogar. Vsega obsojanja je torej vreden oni, ki jemlje mladim ljudem veselje do te nedolžne zabave. Mar je mladina kriva, če v vaših srcih ni vse tako, da bi se lahko z veselimi veselili. Šentjurskim fantom v trgu in okolici pa priporočamo, da se združijo in ustanovijo pevsko društvo.

d *Dražba občinskega lava*. 20. septembra dop. ob 10. uri se vrši na glavvarstvu v Šmarju dražba občinsk. lava v občini Sv. Štefan. Obseg 1.279 ha, izključna cena 250 Din.

d *Položaj na hmeljskem trgu*. Iz Žalca nam javljajo, da je položaj nespremenjen. Kupa se po dosedanjih cenah, vendar pa le manjše količine. Rezervirani so kupec in prodajalec.

d *Otvoritev pokrajinske razstave* »Ljubljana v jeseni« in jubilejne kmetijske razstave v proslavo 160-letnega jubileja Kmetijske družbe za Slovenijo se vrši v soboto, dne 1. septembra ob pol 10. uri predpoldne. Blagajne se odpro ob pol 11. uri predpoldne, tako da je obisk razstave omogočen že dopoldne. Vinski oddelek in mali prater je dostopen tudi po 10. uri zvečer proti malenkostni vstopnini 3 Din, ob nedeljah in praznikih 4 Din.

d *Najstarejši človek v Sloveniji umrl*. V Št. Ilju nad Mariborom je umrl v torek 105 let stari bivši hlapec Simon Steiner, gotovo najstarejši človek v Sloveniji.

Prvi pogoj lepote
je čista, nežna in gladka polt, ki se dosega z uporabo
VESNA CREME
Lekarna FRAUNSPERGER, Zagreb,
Starčičev trg 18.

Koliko je živine v naši državi? Ministrstvo poljoprivrede je izdalo nedavno statistiko o stanju živinoreje v naši državi koncem 1. 1927. Po teh podatkih je bilo 1.120.300 konj, 3 milijone 720.343 govedi, 2.769.848 svinj, 7.735.915 ovac, 1.734.958 koz itd. Napram stanju v letu 1926 izkazuje statistika porast števila konj za 3452, govedi za 23.324, koz za 17.095, ter padec števila svinj za 36.334, ovac za 190.930. Naša govedoreja je od leta 1921 naprej do lani stalno propadala, šele lani se je pojavil mal napredek. Napram 1. 1921 pa je v številu govedi še vedno velik primanjkljaj: 3 milijone 720.343 napram 4.960.797, torej za 1.321.034 manj. Gotovo pojav, ki bi moral osupniti merodajne kroge, ako bi imeli smisla za gospodarska vprašanja, ter jih spodbuditi k energičnim korakom za kvalitativno in kvantitativno povzdigo živinoreje. Isto velja za svinjerejo (1. 1921 so bile v državi 3.268.503 svinje, 1. 1927 pa skoro pol milijona manj).

d *Naraščajoče cene za seno in slamo*. V sredo se je prodajalo na mariborskem trgu seno po 100—160 Din, otava po 100—110 Din, slama po 70 do 80 Din (!) za 100 kg. Dovož: sena 12 voz, otave 2 voza, slame 7 voz.

d *Kako je nastal požar v zagrebškem Seljačkem domu?* Podpredsednik HSS Josip Predavec je izjavil včeraj zagrebškemu novinarjem, da ni bilo med ognjem v dvorani in požarom na podstrešju, pri kupoli, nobene zveze. Na podstrešju se naravnost vidi, kako so začele gredne enakomerno goreti, celo tam, kjer bi tako lahko ne gorele, ako ne bi bile polite s kako zapaljivo tekočino. Cel Zagreb mrzlično čaka, kaki bodo rezultati sodne in policijske preiskave ter komisije strokovnjakov.

d *Silen požar na vrhu Fruške gore*. V torek zvečer se je pojavil požar v krasnih gozdovih na vrhu Fruške gore blizu premogokopa Vrbnik. Predno je bilo mogoče misliti na kako gašenje, se je ogenj silno razmaknil, tako, da se ga je videlo do 30 km daleč. Ker ni bilo vode, se je moralo začeti v širokem krogu izsekavati grmičevje in deloma drevje, da se je omejevalo ogenj. Delo na omejevanju je trajalo cela dva dni. Škoda je zelo velika. Mislijo, da je nastal ogenj vsled neprevidnosti.

d *Škrlatica se neobičajno širi po Vel. Bečkereku in okolici*. Vsak dan je do 20 novih slučajev. Zdravstvene oblasti se z vsemi silami trudijo, da epidemijo zadušijo.

d *Ponarejevalce stodinarških bankovcev* so došli v Vel. Bečkereku in v Starem Bežeju. Tu sta se bavila s tem poslom neki krojač Vlaškalin in godec Milan Stojčin. Orožništvo je padlo v oči, da sta preveč razsipavala denar, vsled česar je na nju pazilo in ju je ujelo pri delu.

d *Veliki gozdni požari* se še vedno pojavljajo v vzhodni Bosni in Sandžaku, tako v šumah Motici, Radovnoji, Okani in Nebojni. Tudi blizu Sarajeva gori v Ravni gori pri Palu. Škode so ogromne.

d *Lov v občini Luče* bo zlicitiran dne 6. oktobra 1928 v občinski pisarni v Lučah. Pričetek dražbe bo ob pol 12. uri dopoldne. Obseg lovišča 5.278 ha, izključna cena 3.000 Din.

d *O sreči može govoriti* svaka domaćica, što joj se pruža prilika, da rublje pere sa Radionom. Rublje se ostavi preko noći u vodi, a drugi dan može se za vrijeme pripravljenja ručka za 1/2 sata kuhajući u Radionu oprati, da bijelo kao snijeg.

Skrb za narodno zdravje v Južni Srbiji.*

S težkim srcem puščajo matere svoje sinove-vojake na službo v daljne kraje, prav posebno težko pa jih puščajo v Južno Srbijo. Makedonija je bila od nekdanj na slabem glasu, skoraj neverjetne stvari pripovedujejo vračajoči se vojaki in popotniki o razmerah v raznih mestih ob Vardarju, Bregalnici, v Pelagoniji, Metohiji in na Kosovu.

Bil sem v Južni Srbiji več let, prepotoval sem jo skoraj celo, spoznal življenje in prilike v mestih in vaseh, v dolinah in na hribih, delal med ljudstvom razne vere in raznega jezika, in prišel do zaključka: res je, precejšnja je razlika med severnimi kraji naše države in jugovzhodnimi v vseh mogočih ozirih. Predvsem poleti silna, skoraj neznosna vročina, posebno v Skoplju, Velešu in Štipu, dalje pogreša oko zelene hrbe in šumeče gozdove, zlasti na levi strani Vardarja tja do bolgarske meje. Neurejena mesta in vasi, ceste in ulice, polne prahu poleti, blata spomladi in jeseni, nesnažna stanovanja. In last not least — malarija. Vse to ne govori v posebno dobro Južne Srbije. Kljub vse-

* Napisal dr. V. Meršolj v »Zdravju« št. 6/7—1928.

„Srečna sem“

pravi razumna Mica.
„Moje življenje je neskajjena sreča. Pranje je najtežje delo v hiši, toda jaz se s tem ne mučim, ker mesto mene RADION pere sam.“

Varuje nerilo!

mu temu v Južni Srbiji ni prav nič strašno. Saj vročina, malarija in nesnažna vladajo tudi v marsikaterih krajih Južne Italije in Španije, a kljub temu govorimo o lepoti teh krajev. Ne smemo pozabiti, da je Južna Srbija del naše Jugoslavije, bratski narod živi v teh krajih, pomešan tu in tam s pozneje naseljenimi Arnavti in Turki, naša narodna dolžnost je, da mu pomagamo.

V teh krajih je bilo središče srbske države v srednjem veku. Mnogoštevilni stari samostani (monastiri) in cerkve, zidane v umetniškem slogu, nam pričajo o visoki kulturi tedanjih Srbov. Marsikakšen tujec, ki nepristransko ogleduje te spomenike stare omike, logično prihaja do zaključka, da bi potomci tega naroda sedaj bili gotovo na stopnji najkulturnejših narodov na svetu, ako jih ne bi bil v njihovem napredku preprečil prihod Turkov. Tako pa je ljudstvo teh krajev od izgubljene bitke na Kosovu (1389) vse do prve balkanske vojne bilo rob Turkov. To suženjstvo in pritisk se po svojih grozotah nikakor ne da primerjati s stanjem Slovencev v Avstriji, ali Hrvatov in severnih Srbov pod Madjari. Grozot, ki jih je prestala Južna Srbija med svetovno vojno, posebno v l. 1915—1918 mislim, ni treba omenjati. Še ni minulo 10 let, odkar se je osvobodila Južna Srbija po zmagi na solunski fronti, pa mi hočemo, da bo v vsem enaka severnim krajem naše države, kjer ni bilo fronte in krvavega zatiranja.

Srbska Makedonija ali južna Srbija ni samo zibelka Srbov, ona je tudi

prirodno jako bogata in rodovitna. Res je, da na levem bregu Vardarja ni gozdov, da se nahajajo na raznih mestih močvirja, zato pa na drugih mestih uspeva riž (posebno v okolici Kočan), tobak, opium, svila, bombaž in razno sadje. V rekah in jezerih je vse polno rib. V marsikaterem kraju se nahajajo bogati zakladi raznih rud, posebno v okolici Kratova, Tetova, Ohrida itd. Mineralne vode je najti na mnogih mestih. Vodne sile, ki jih je zelo veliko, se izkoriščajo samo deloma, v veliki večini pa čakajo neizkoriščene kapitala.

Makedonci so v splošnem srednje postave, primeroma suhi. So jako pametni, pridni, štedljivi, trezni in poštenj.

Pod Turki in ob številnih vojskah se nihče ni brigal za zdravje tega naroda. Pustili so ga brez pomoči, naj bo žrtev raznih bolezni, posebno malarije in tuberkuloze. Razne živalske bolezni (posebno vranični prisad) so mu uničevale govedo in drobnico. V celi Južni Srbiji ni bilo niti ene higijenske ustanove. Male bolnice v raz-

d *Pri raduhi in boleznih srca*, pri bolečinah v pljučih in prsih, skrofulozni in rahitisu, povečanju ščitnih žlez in tvoritvi golše je odvod v črevo z rabo prirodne grenčice »Franz-Josef« bistveno domače zdravilo. Kliniki svetovnega slovesa so videli, da so se pri jetičnih prvi čas se pojavljajoča zaganjanja umaknila z rabo vode Franz-Josef, ne da bi pojavila neprijetna driska. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Šolske knjige

za vse šole, ki so določene v šolskem letu 1928/29, se dobijo v

knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta št. 7—9 in Glavni trg št. 14.

Vse šolske in risalne potrebščine

se dobijo v veliki izbiri in najceneje

v knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta št. 7—9 in Glavni trg št. 14.

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

nih mestih nikakor niso mogle zadostiti potrebi prebivalstva. In ljudstvo je propadalo.

Nastopila je nova doba z ustanovitvijo Jugoslavije.

(Dalje prih.)

Kino.

Mestni kino Celje. Petek 31. avgusta, sobota 1. in nedelja 2. septembra: »Grad strahot«. Izredna filmska senzacija. V glavni ulogi *Laura la Planche*, znana iz vefilma »Polnočno solnce«. Do skrajnosti napeta vsebnost. — Ponedeljek 3., torek 4. in sredo 5. septembra: »Moderni Babilon« (18-letni). Velika drama v 8 dejanjih. V glavnih ulogah *Evelin Holt, Andrée la Fayette* in *Ernst Verebes*. — V ponedeljek in torek orkester! — Prednaznani: »Ljubezen« (Elizabetha Bergner). Film svetovnega slovesa.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Št. Jur ob J. ž.: Prav iskrena hvala! One institucije, ki ste jo omenili, se nismo dotaknili, ker smo načelno proti razpravljanju o takih stvareh. Oseba je stara politična šviga — švaga. Dobro bo, če v domačem krogu temeljito obračunate z njim. — Maribor: Iskrena hvala! Prosimo še! — Polzela: Seveda sprejememo vsak članek, ki se tiče hmeljske produkcije in kupčije.

Pole za obračunavanje uslužbenškega davka se dobe v Zvezni tiskarni, Celje, Strossmayerjeva l.

Sprejem učenca

s predpisano šolsko izobrazbo, brez vsake oskrbe. Ivan Ravnikar, Celje.

Premog iz vseh rudnikov in najboljše vrste dobavlja in dostavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Meblovana soba

s posebnim vhodom, parket, elektr. luč, se takoj odda. Celje, Za kresijo 1, l. nadstr. Istotam se odda vinska klet.

SODE

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. Pomočnike sprejme v stalno delo. 3-15s

Proda se hiša

v Gaberju pri Celju s prostornim stanovanjem (elektr. luč in vodovod v hiši) z vel. vrtom, ali se odda v najem s 1. febr. 1929. Pripravna je za kako obrt, ker je v centru štiri tovarni in zraven vel. stanovanjskih hiš. Poizve se pri Jarh Josipu v Gaberju 129. 10s

Lokal za trgovino

ob glavni cesti v Gaberju, se da v najem. Naslov v upravi. 2-1

Čaj, pristna slivovka, rum, konjak, najfinejše vrste kave, pristni malinovec.

Za vkuhanje sadja

Weckovi aparati in kozarci, emajlirana posoda in druga železnina.

Jos. Jagodič, Celje
Glavni trg.

M. Joštov paromlin
Medlog — Celje

Prodajalna Gosposka ul. 27
Na debelo! Na drobno!

Gospodinje!

uporabljajte za čiščenje:

parketa, linoleja, pleskanih tal, pohištva, šip itd. samo

„KOMET“, tekoči vosek

ki je najizdatnejša, najcenejša in najboljša politura za tla. Čiščenje z njim je brez truda. Zahtevajte ga v trgovinah ali direktno pri Drag. V. DARIČ, 28 Celje, Javno skladišče. 46

Izposodite si električni aparat!

Brezplačno

stanovanje

(sobica s štedilnikom), kurjavo in luč, dobi starejši zakonski par pod gotovimi pogoji. Mož je lahko čez dan v službi. Naslov v upravi.

Ferd. Pelle-ja vdova

Celje, Kralja Petra cesta 13

Ustanovljeno 1893.

Telefon 62.

Mednarodna specicija — carinsko posredovanje v Ljubljani in Mariboru — carinske in železniške reklamacije — vskladiščenja — prevozi.

Selitve

s pohištvenimi vozi za isto ceno kakor z navadnimi.

Vsakovrstni prevozi ceneje kakor povsod.
Postrežba točna, strokovna in solidna.
Pojasnila brezplačno.

52-2

Išče se stanovanje

obstoječe iz 1 ali 2 sob in kuhinje. Vzame se event. tudi mala hišica v bližnji okolici Celja v najem. Ponudbe na upravo lista. AK

Meblovana soba

zračna, z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom, se odda. Zrinjski-Frankopanka 3/1.

Išče se

stanovanje

obstoječe iz kuhinje in sobe za takoj. Naslov v upravi.

Radi preselitve se poceni prodaja

mali lednjak

pri ge. P e g a n, trgovina z zelenjavo, Celje, Gosposka ul. 30.

Dve dijakinji

sprejme uradniška družina na hrano in stanovanje. Soba je velika, zračna in svetla. Naslov pove uprava.

Okazijska prodaja damskih čevljev!

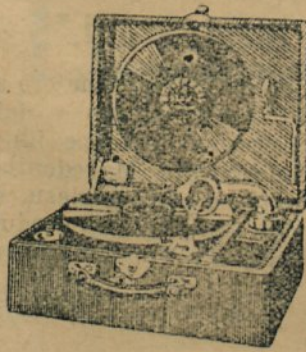
Čevlji na zaponko Din 125.—
Nizki čevlji, črni « 150.—
Visoki čevlji, rjavi « 180.— do 200.—
pri **Fr. Karbeutz**,
manufakturna in modna trgovina
Celje, Kralja Petra cesta 3.
Oglejte si izložbo!

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeje. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj pravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju Prešernova ulica 6.

Največja zaloga in samoprodaja za naše najpripravnějšíh

PUCH koles

12 mesecev garancija. Cena od 1600 Din naprej.

zavoro. Največja zaloga

A. NEGER, Celje, Gosposka ulica 32.

Cene znatno znižane!

In koles znamke „WAFFENRAD“

Vsa kolesa s torpedo-prostotekom in povratno stopalno delov koles in šivalnih strojev po najnižjih cenah. Popravila tujih izdelkov strokovnjaško, hitro, dobro in ceno.

Največja reparacijska delavnica.

Vsi stroji so za vezenje pripravljeni. POUK v vezanju ZASTONI.

